ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଅଣ-ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର)

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ସମୀକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ। ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡିକ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ(ସିଏଜି)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଗୁଡିକ ମଧ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଅଧିନରେ ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଏବଂ 79ଟି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (26ଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ) ସହିତ 82ଟି ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ରହିଥିଲା। କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 27,103.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର କରିଥିଲେ। ଏହି କାରବାର ଓଡିଶାର ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ(ଜିଏସ୍‌ଡିପି)ର 5.58 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା 82ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ନିବେଶ (ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣ) 18,350.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । 2014-15 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ(7,750.38 କୋଟି ଟଙ୍କା)ର 87.15 ପ୍ରତିଶତ (6,754.77 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପାଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ଏବଂ 1.8)

2. ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ଗଠନ

ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାରେ ଓଡିଶା ଭାରତର ପ୍ରଥମ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା। ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ ସଂସ୍କାରର ମୌଳିକ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା ଯାହା 01 ଅପ୍ରେଲ 1996 ରୁ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଥିଲା।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, 01 ଅପ୍ରେଲ 1996 ସୁଦ୍ଧା ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ (ଓଏସ୍‌ଇବି)ର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

ଓଏସ୍‌ଇବିର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଗ୍ରୀଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଓଡିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (ଗ୍ରିଡ୍‌କୋ) ଏବଂ ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏଚ୍‌ପିସି) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ସଞ୍ଚାରଣ ଏବଂ ବିତରଣ ବ୍ୟବସାୟର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିବା ବେଳେ ଓଏଚ୍‌ପିସି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟବସାୟର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା।

ନଭେମ୍ବର 1984ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏକମାତ୍ର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କମ୍ପାନୀ ଯଥା ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହା ଓଏସ୍‌ଇବିର ପରିସର ବାହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ 49 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ଥିଲା, ତାହା ଜାନୁଆରୀ 1999ରେ ବିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା।

ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ବଣ୍ଟନ ସମ୍ପତ୍ତି 26 ନଭେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ ଚାରୋଟି ବିତରଣ କମ୍ପାନୀ ଯଥା ଓଡିଶା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଉତ୍ତର ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ପଶ୍ଚିମ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡିଶା ଦକ୍ଷିଣ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅପ୍ରେଲ 1999/ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1999ରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋର 51 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ବିନିବେଶ ସହିତ ସେହି କମ୍ପାନୀଗୁଡିକର ଘରୋଇକରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ (ଓଇଆର୍‌ସି)ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଖୁଚୁରା ଯୋଗାଣ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି। ସେମାନେ ସିଏଜିଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଅଧିନରେ ନାହାନ୍ତି।

ରାଜ୍ୟର ବିତରଣ ବ୍ୟବସାୟ ଏକ ନୂତନ ପଞ୍ଜିକୃତ କମ୍ପାନୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଟିସିଏଲ୍)କୁ 01 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଠାରୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା।

ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ନାମକ ଚାରୋଟି ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଯଥା ଓଡିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓଡିଶା କୋଇଲା ଓ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ୍ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ସହାୟକ/ମିଳିତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ (ଜାନୁଆରୀ 2007 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018) କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଥିଲା।

ଏହି ନଅଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ (କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଜେଡ୍‌କଲ ସେଲ୍ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍) 2018-19 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 9,641.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର କରିଥିଲେ। ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ତୁଳନାରେ କାରବାର 1.98 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଦର୍ଶାଉଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.1 ଏବଂ 2.2)

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗ (ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି) 16,845.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ 4,048.57 କୋଟି ଟଙ୍କା (24.03 ପ୍ରତିଶତ), ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣ ବାବଦରେ 11,354.60 କୋଟି ଟଙ୍କା (67.41 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି ବାବଦରେ 1,441.86 କୋଟି ଟଙ୍କା (8.56 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା। 11,354.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଋଣ ମଧ୍ୟରୁ 1,186.54 କୋଟି ଟଙ୍କା (10.45 ପ୍ରତିଶତ) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 10,168.08 କୋଟି ଟଙ୍କା (89.55 ପ୍ରତିଶତ) ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.4 ଏବଂ 2.10)

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା

ନଅଟି ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁର 2014-15ରେ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 1,271.99 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ତୁଳନାରେ 2018-19ରେ 22.45 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା। 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ମିଳିତ ଭାବରେ 178.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିବା ବେଳେ ତିନୋଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ 200.79 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା। ଶୀର୍ଷ ତିନୋଟି ଲାଭ କରିଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (144.39 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (19.80 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (4.79 କୋଟି ଟଙ୍କା) ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ 197.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କରିଥିଲା।

ସମୁଦାୟ ସ୍ତରରେ ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା 4,048.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ତୁଳନାରେ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି 4,443.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ନଅଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ରେ ନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବକ୍ଷୟ ((-)3,853.75 କୋଟି ଟଙ୍କା) ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.9 ଏବଂ 2.13)

ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତା

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ। 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପିଏସ୍‌ୟୁ ସହିତ ଜଡିତ ପାଞ୍ଚଟି ହିସାବ 01 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା। ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ହିସାବଗୁଡିକରେ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡର ଅନୁପାଳନ ନକରିବାର ପାଞ୍ଚଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2.20)

3. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ (ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର)

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଗୁଡିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ପରିଚାଳନାର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଇଛି।

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଞ୍ଚାରଣ ନିମଗ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଟିସିଏଲ୍) ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉନ୍ନତିକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ

- ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଓଡ଼ିଶା ବିରତଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉନ୍ନତିକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୁଦାୟ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ ଏବଂ ବାତ୍ୟା/ ବନ୍ୟା ନିରୋଧି ସୁଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ 473 ଟି 33/11 କେଭି ଉପକେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାନର ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.1)

- ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଆବଶ୍ୟକ ଫଳାଫଳ ଦେଇନଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.2)

- ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉପକେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତରରେ ବିଳମ୍ବ, ଆବଶ୍ୟକତା ପୂର୍ବରୁ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ଏବଂ ଚୁକ୍ତି ପରିଚାଳନାରେ ତ୍ରୁଟି ହେବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା। ଡିସ୍‌କମ୍ ସହିତ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲା। ଏପରିକି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଥିବା ଉପକେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡିକ ଡିସ୍‌କମ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.3, 3.1.6 ଏବଂ 3.1.7)

- ବୈଷୟିକ ଡିଜାଇନ୍‌ରେ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁ ଉଚ୍ଚଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ଏବଂ ପରିବାହକ କ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା, ଏହା ମଧ୍ୟ ଏଟିଆଣ୍ଡସି କ୍ଷତିକୁ କମ୍ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.4)

- ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ ପରିଚାଳନା କମିଟି ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶୀଦାରକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ତାହା ନହେବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ପ୍ରଭାବ ପଡିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.3.1)

- ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର କ୍ରୟକୁ ଇପିସି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଚୁକ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା, ଯାହା ଅନ୍ୟ ଚୁକ୍ତିରେ ଏହାର ଅଭ୍ୟାସ ସହିତ ସମାନ ନଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ନିଜେ କ୍ରୟ କରୁଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା 946 ଟି ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର କ୍ରୟ ପାଇଁ 173.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.2.3)

- ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର କ୍ଷମତାର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଭାର ଆକଳନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସ୍ଥାପନ ହେଲା ଯଦ୍ୱାରା 22.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା।

(*ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.5.1*)

- ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବାର୍ଷିକ 255 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ ତଥା ବାର୍ଷିକ ତିନି ପ୍ରତିଶତ ବୈଷୟିକ କ୍ଷତି ହ୍ରାସର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥଲା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ବୈଷୟିକ କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମାପକ ଯନ୍ତ୍ର ତଥା ଶକ୍ତି ସମୀକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନଥିଲା।

(*ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.5.3*)

- ଡିସ୍କମ୍ ଗୁଡିକର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ 50 ପ୍ରତିଶତରୁ 74 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ବୃହତ ଏଟିଆଣ୍ଡସି କ୍ଷତି ଉପରେ ଓଇଆରସି ଚିନ୍ତା ପ୍ରକଟ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2019) କରିଥିଲେ। ପ୍ୟାକେଜ ଗୁଡିକରେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ନିର୍ଭରଶୀଳତାର ଇପସିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଫଳବତୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଟକଳ 2,600 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 3,843 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହିତ ସମାପ୍ତି ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା।

(*ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.1 ଏବଂ 3.1.5.3*)

4. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଅଣ-ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର) ଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଓଡିଶାରେ ଅଣ-ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ 73ଟି ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 47ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ 26ଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା। କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ଚୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 17,461.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର କରିଥିଲେ। ଓଡିଶାର ଜିଏସ୍‌ଡିପି ତୁଳନାରେ କାରବାର 3.59 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା।

(*ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.1 ଏବଂ 4.2*)

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଏହି 73ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ମୋଟ ବିନିଯୋଗ 46,027.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ବିନିଯୋଗ 4.39 ପ୍ରତିଶତ (2,023.06 କୋଟି ଟଙ୍କା), 2.01 ପ୍ରତିଶତ (923.96 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ ଏବଂ 93.60 ପ୍ରତିଶତ (43,080.32 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନୁଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି ଥିଲା। ମୋଟ 923.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଋଣ ମଧ୍ୟରୁ (39.06 ପ୍ରତିଶତ) 360.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 60.94 ପ୍ରତିଶତ (563.07 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

(*ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.4 ଏବଂ 4.13*)

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ (ଅଣ-ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର)ଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା

2014-15ରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ସମୁଦାୟ ସ୍ତରରେ ହୋଇଥିବା 1,001.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ 2018-19ରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଇଡ୍‌କଲ କଳିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ୱାର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ କ୍ଷତି କରିବାରୁ 854.71 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା। 47ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡିକର 2018-19 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ, 30ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ମିଳିତ ଭାବରେ 1,024.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ 11ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 169.36 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ। ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁର ଲାଭ କି କ୍ଷତି କିଛି ହୋଇନଥିଲା। ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ହିସାବ ଦାଖଲ କରିନଥିଲା। ଚରୋଟି ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ (ଅଣ-ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର) କୌଣସି ଲାଭ ହାସଲ କରିନଥିଲେ।

ଶୀର୍ଷ ତିନୋଟି ଲାଭକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (789.88 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (67.16 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (29.99 କୋଟି ଟଙ୍କା) ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (89.54 କୋଟି), ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଓ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (42.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇଡ୍‌କଲ କଳିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ୱାର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ 14.35 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.12)

ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତା

ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ। 01 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା 41ଟି ହିସାବ ମଧ୍ୟରୁ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ 25ଟି ହିସାବ ପାଇଁ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଳନ ନକରିବାର 19ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଳନ ନକରିବାର ଚାରୋଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.25)

5. କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା (ଅଣ-ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର)

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ

"ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମର ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ" ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ପରିସର 2014-15 ରୁ 2018-19 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା।

- ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ (ଇଡ୍‌କୋ) କୁ 5 ଜାନୁଆରୀ 1981 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଆଇଆଇଡିସି) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅଧିନର ଧାରା 3ରେ ପଞ୍ଜିକରଣ କାରଯାଇଥିଲା। ନିଗମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ (ଆଇଇ) ଏବଂ ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ର (ଆଇଏ) ଗୁଡିକରେ ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ଦ୍ରୁତ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.1)

- ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶିଳ୍ପନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁଯାୟୀ, ଇଡ୍‌କୋ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭୂମି ବ୍ୟାଙ୍କ ଯାହା ଶିଳ୍ପ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା, ତାହା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲା। ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଶିଳ୍ପଗୁଡିକ ପାଇଁ ଜମିର ବ୍ୟବହାରରେ ବାଧା ଉପୁଜି ଥିଲା। ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାରେ, ଭୂମି ବ୍ୟାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା 38 ପ୍ରତିଶତ ଜମିରେ ଜବରଦଖଲ ଏବଂ ବିବାଦ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡିକ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.1)

- ଭୂମି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଇଡ୍‌କୋ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା, ଯାହା ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜମି ଆବଣ୍ଟନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.1)

- ଦୁଇଟି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଯଥା ଷ୍ଟେରଲାଇଟ୍ ଏନର୍ଜି ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ବେଦାନ୍ତ ଲିମିଟେଡ୍ ସେମାନଙ୍କର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାରଖାନା ଗୁଡିକ ଆବଣ୍ଟିତ ଜମିରେ ଆରମ୍ଭ କରିସାରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଇଡ୍‌କୋ ସରକାରୀ/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରାଧୀକରଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନକରି ଅଧିକା 2,121.59 ଏକର ପରିମାଣର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜାରି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ରଖିଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.2)

- ଶିଳ୍ପନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ 2007 କୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଇଡ୍‌କୋ 117 ଏକର ସରକାରୀ ଜମିକୁ ଦୁଇଟି ଟିପିପି ଅର୍ଥାତ୍ ଲାନ୍‌କୋ ଏବଂ ଜିଏମ୍‌ଆରକୁ ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ 10.04 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଅସୁଲି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.3)

- ଟିସ୍‌କୋ ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 1996 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଏକୀକୃତ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ଇପ୍‌ସିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଇଡ୍‌କୋ 537.82 ଏକର ସରକାରୀ ଜମିକୁ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରାଇ ନଥିଲା । ଇଡ୍‌କୋ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ 2014-18 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଜମିକୁ ଟିସ୍‌କୋକୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦରକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଜମି ପ୍ରିମିୟମ ବାବଦରେ 14.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଦେୟ ବାବଦରେ 1.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.4)

- ଏକ ଅଦ୍ୟତନ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ, ଇଡ୍‌କୋ ଜମି ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବକେୟା ଥିବା 18.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜିଆର ଏବଂ ଶୁଳ୍କର ଆଦାୟ କରିନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଇଡ୍‌କୋ 44,932.29 ଏକର ଘରୋଇ ଜମିର ଜମି ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଜିଆର ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇନଥିବାରୁ ଅପ୍ରେଲ 2019 ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ତହବିଲକୁ ବାର୍ଷିକ 33.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.7.5)

- 116 ଟି ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ/ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡିକରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ଇଡ୍‌କୋ ଠାରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଇଡ୍‌କୋର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନରେ ଥିବା ମୋଟ୍ 24,084.28 ଏକର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ 14,649.09 ଏକର (61 ପ୍ରତିଶତ) ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 9,435.19 ଏକର (39 ପ୍ରତିଶତ) ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଥିଲା । 14 ଟି ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ/ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡିକର କୌଣସି ଆବଣ୍ଟନ ହୋଇନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ପାଣିର ଉପଲବ୍ଧତା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଇଡ୍‌କୋ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ/ଶିଳ୍ପକ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡିକରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଇଡ୍‌କୋ ମଧ୍ୟ ଏକ ସଠିକ୍ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.1)

- ଇଡ୍‌କୋ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗର ଆବଶ୍ୟକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବିନା ଖୋଲାଦ୍ୱାର ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ଫୁଡ୍ ପାର୍କ, ଡେରାସ୍ ଠାରେ 18 ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ 62.16 ଏକର ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବୋର୍ଡର ସମ୍ପୃକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ସଂଗ୍ରହରେ 10.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.3)

- ଇଡ୍‌କୋ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉପ ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଠାରୁ ଜମିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ନଆଣି ଆଇପିଆରର ନକରାତ୍ମକ ତାଲିକାରେ ଆସୁଥିବା 14 ଟି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାକୁ 26.87 ଏକର ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଜମି ମୂଲ୍ୟରେ 13.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.5)

- 43.50 ଏକର ଜମି ସହିତ ଜଡିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଲିଜ୍‌ଯୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ ଇଡ୍‌କୋ ପ୍ରଚଳିତ ଦର ବଦଳରେ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦର ଆଦାୟ କରିବାରୁ 27.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.6)

- ବିନିୟମ 2016 ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିଜ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରରେ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନକରି ଇଡ୍‌କୋ 10 ଟି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଜମି ବିନିୟମ 2016ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ଯଥାକ୍ରମେ 106.13 ଏକର ଓ 65.21 ଏକର ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିବା ଫଳରେ 18.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.8)

- ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିଜ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଆବଣ୍ଟିତ ଜମିର ସଠିକ୍ ବ୍ୟବହାରର ସମୀକ୍ଷା (2014-19) କରିବାରେ ବାଧା ଉପୁଜିଥିଲା ଏବଂ ଇଡ୍‌କୋର ଉଭୟ ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମଗ୍ରୀକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ 1,267 ଟି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାକୁ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା 1,128.99 ଏକର ଜମି ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିଲା, ଇଡ୍‌କୋ ଓଆଇଆଇଡିସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଫେରାଇ ଆଣିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.8.9)

- ଅପାରଗ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରଭାବହୀନ ସମ୍ବଳର ସଂଗ୍ରହ ଯଥା ବାଧାମୁକ୍ତ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା, ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ହେବା ଦ୍ୱାରା ଇଡ୍‌କୋ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରି ନଥିଲା । ଏଗୁଡିକ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟାନ/ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଅନୁକୂଳ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

  - ନାଲକୋ ସହିତ 2010 ରେ ଏକ ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ, ଅନୁଗୁଳ ଆଲୁମିନିୟମ ପାର୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଗଠନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଇଡ୍‌କୋ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜିତ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ପାର୍କ ଅନୁଗୁଳଠାରେ ବିକାଶ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଇଡ୍‌କୋ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣର କଞ୍ଚାମାଲର ଉତ୍ସର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ବଣ୍ଟନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ କରିନଥିଲା ।

  - ଅଧିକୃତ ଜମିର ଉଚ୍ଚଦର, ବିକାଶର ମନ୍ଥର ଗତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିକାଶ ହୋଇନଥିବା ହେତୁ ଡେରାସ୍ ସି ଫୁଡ୍ ପାର୍କ ବିକାଶରେ ଇଡ୍‌କୋ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

  - ବାଧାବିଘ୍ନ ଥିବା ଜମିକୁ ଇଡ୍‌କୋ ବାଧାହୀନ ଦର୍ଶାଇ ପାରାଦୀପ ଠାରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜିତ ଏକ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପାର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଏସ୍‌ପିଭି ଗଠନ କରି ଅନୁମୋଦନ ହାସଲ କରିବା ସହ ପାଣ୍ଠି ହାସଲ କରିଥିଲା । ଜମିର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ନହେବାରୁ ସାତ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇ ଚାଲିଛି ।

  - ଜମି ବିବାଦର ସମାଧାନ ନହେବାରୁ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଠାରେ ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଉତ୍ପାଦକ କ୍ଲଷ୍ଟର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

  - ଯେହେତୁ ଇଡ୍‌କୋ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ହାସଲ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ତେଣୁ ଜମି ବ୍ୟବହାରର ମୁଖ୍ୟ ଯୋଜନା ଚୂଡାନ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପିସିପିଆଇଆର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.9.1 to 5.9.5)

6. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ (ଅଣ-ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର)

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡିକର ପରିଚାଳନା ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଏ । ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ହଦଗଡ଼ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ଏକ କିଲୋମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ମଧରେ ଥିବା ଖଣିକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁପଯୋଗୀ ଜମିର ବିଳମ୍ବରେ ଫେରସ୍ତ ଯୋଗୁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଏନ୍‌ପିଭି ଏବଂ ଅଚଳ ଭଡ଼ା ବାବଦରେ 65.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6.1)

ଓଡ଼ିଶା ଖନି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପରିବହନ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ମୂଲ୍ୟର ଭୁଲ ନିରୂପଣ ହେତୁ 0.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6.2)

ଆକାରୀକୃତ କାଲିବ୍ରେଟେଡ୍ ଖଣିଜ ଖଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ଇଡ୍‌କଲ କଳିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ କାରଖାନା ଲିମିଟେଡ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳିନ ଖଣିଜ ଖଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା 7.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6.3)

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଚିତ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ହେତୁ ସୁଧ ବାବଦରେ 5.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6.4)

ଇଡ୍‌କଲ ଫେରୋକ୍ରୋମ୍ ଏବଂ ଆଲୋଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ କ୍ରୋମ୍ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ବିକ୍ରୟ ହେତୁ 0.99 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6.5)